

اصول و قواعد حاکم بر بازرسی کالا از منظر حقوق ایران و حقوق بین‌الملل

امیر محمدی^۱، محمد مهدی حیدری^۲، سهیلا مرادی قلعه^۳

^۱ کارشناس ارشد حقوق خصوصی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات ایلام (نویسنده مسئول)

^۲ کارشناس ارشد حقوق جزا و جرم‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد خمین.

^۳ کارشناس ارشد فقه و حقوق جزا، دانشگاه غیرانتفاعی ادیب مازندران

چکیده

بازرسی کالا یکی از موضوعات مهم در حقوق داخلی و حقوق تجارت بین‌الملل است، به طوری که خریدار اگر بخواهد به عدم مطابقت کالا با قرارداد استناد کند باید اقدام به بازرسی کالا نماید. امروزه شرکت‌های بازرسی کالا یکی از اجزاء مهم تجارت جهانی می‌باشند که از وجود آن‌ها برای کنترل کمیت، کیفیت و بسته بندی کالا و جلوگیری از ورود و صدور کالای نامرغوب استفاده می‌گردد. کنوانسیون بیع بین‌المللی کالا در ماده ۳۸ و ۳۹ اصولی را به ترتیب برای بازرسی کالا و ارسال اخطار عدم انطباق پیش بینی نموده است. بر طبق این اصول خریدار بایستی کالاها را مورد بازرسی قرار داده و چنانچه مطابق با قرارداد نباشد یا مورد ادعای شخص ثالث باشند اقدام به ارسال اخطار عدم انطباق در مهلت متعارف بنماید. وجود بازرسی در جهت حفظ منافع خریدار و جلوگیری از راه‌های تقلب در تجارت بین‌المللی و تأیید کالای موضوع قرارداد از همه لحاظ امری ضروری محسوب گردیده است. از آنجا که در قراردادهای بیع بین‌المللی اصولاً فاصله زیادی بین خریدار و فروشنده وجود دارد، مطلوب است که موضوع بازرسی در این حیطة مطرح گردد. این امر می‌تواند توسط هر یک از طرفین قرارداد صورت پذیرد، اما با پیشرفت علم و تکنولوژی چنین امری کمتر رخ می‌دهد. همچنین فن و تخصص خاص و پیشرفته‌ای لازم بوده که از عهده طرفین خارج است. اگر بازرسی کالا در قرارداد بیع گنجانده شود، اکثراً توسط بازرس مستقل و بر اساس قرارداد جداگانه صورت می‌پذیرد.

واژه‌های کلیدی: بازرسی کالا، کنوانسیون بیع بین‌المللی کالا، عدم مطابقت کالا، طرفین قرارداد، بازرس مستقل